

**TILSYNSUTVALGET
FOR DOMMERE**

KLAGE FRA A PÅ TINGRETTSDOMMER B, X TINGRETT. SAK NR 70/03.

Tilsynsutvalget for dommere har i møte 3. mai 2004 truffet vedtak i ovennevnte klagesak.

Vedtaket er truffet av følgende medlemmer: Anne Lise Rønneberg, leder, Jon Høyland, Trine Buttingsrud Mathiesen, Wenche Frogn Sellæg og Helen Bjørnøy. Sistnevnte møtte som vararepresentant for Halvor Kjølstad, som hadde gyldig forfall.

Ved brev av 17. desember 2003 innga A klage på dommer ved X tingrett. Etter nærmere forespørsel fra utvalgets sekretariat, opplyste han den 3. februar 2004 at klagen gjelder tingrettsdommer B. Klagen er deretter forelagt tingrettsdommer B til uttalelse. Embetsleder er orientert om klagen.

Saksforholdet er følgende:

Ved stevning 21. november 2003 reiste klager søksmål for X tingrett mot tidligere ektefelle/samboer med krav om delt foreldreansvar for parets to sønner. Samtidig ble det krevet midlertidig avgjørelse og utreiseforbud for motparten med barna. Det ble opplyst at hun hadde umiddelbare planer om å ta sønnene med seg til(utlandet). Tingrettsdommer B mottok saken fredag 28. november samme år. Det ble ikke avholdt rettsmøte for behandling av begjæringen eller avsagt noen kjennelse, jf nedenfor. Hovedsaken verserer i dag for X tingrett.

Klager har i hovedsak anført:

Dommerens avgjørelse om å ikke treffe begjæring om midlertidig avgjørelse er en tjenesteforsømmelse. Dermed ble klager avskåret fra den rett han har i følge norsk lov til å føre prosess om delt foreldreansvar.

Etter de opplysninger klager har, vil det i X tingrett være mulig å arrangere et rettsmøte på få timers varsel, så lenge dommeren er til stede. I dette tilfellet kunne tidsfaktoren ikke være til hinder for korrekt saksbehandling.

Klager har ikke mottatt noen saklig begrunnelse, skriftlig eller muntlig, for at midlertidig avgjørelse ikke skulle treffes. Dommeren sendte stevningen til motparten til uttalelse. Mye tyder på at dommeren deretter uten videre aksepterte motpartens opplysninger om at barna hadde hatt lite samvær med sin far de siste to årene, og at hun la disse til grunn for sin beslutning om å ikke foreta seg noe i anledning begjæringen om midlertidig avgjørelse.

Klager har senere, i brev 17. mars 2004, opplyst at barna er kommet tilbake til Norge, og at begge skal bo hos ham i Y. Klagen fastholdes.

Innklagede har i hovedsak anført:

Hun mottok saken fredag 28. november 2003. Den ble umiddelbart oversendt motparten, samtidig som man forsøkte å kontakte henne pr telefon. Motparten opplyste at hun ville la seg representere ved advokat. Samme dag fikk dommeren telefon fra klager med opplysning om at motparten ville reise til(utlandet) allerede 4. desember s.å.

Motpartens advokat fikk frist til 2. desember med å inngi tilsvar. Det ble i dette opplyst at hun ville komme tilbake i juni 2004, og at reisen ikke ville påvirke klagers samvær med barna i særlig grad. Videre forelå opplysninger om at barnas mor hadde foreldreansvaret alene for barna. Dermed hadde hun full anledning til å ta dem med til utlandet. Dommeren vurderte forholdet slik at det ikke var aktuelt å avsi midlertidig avgjørelse uten å avholde rettsmøte. Dette var det ikke tid til, da hun satt i sivil hovedforhandling 1.- 3. desember.

Før øvrig er hovedsaken fortsatt aktuell, og det vil bli innkalt til hovedforhandling når saksøkte har returnert til Norge.

Embetsleder har avgitt supplerende uttalelse. Han har påpekt at dommerens vurdering av at det ikke var grunnlag for å avsi kjennelse om forbud mot utreise er en dommeravgjørelse, som han som domstolens leder ikke kan uttale seg om.

Han har videre uttalt følgende:

”Spørsmålet om endret avgjørelse om foreldreansvar gjennom en midlertidig avgjørelse ble ikke behandlet av retten. Det var kort tid igjen til avreise for mor og barna og dommeren fant ikke å kunne avgjøre dette spørsmålet uten rettsmøte. Dersom dommeren hadde funnet det påkrevet å få spørsmålet behandlet før avreise, ville det i en stor domstol som X tingrett vært mulig å overlate saken til en annen dommer som ikke var opptatt i retten. Spørsmålet vil imidlertid bli tatt opp til behandling når saksøkte kommer tilbake til Norge sommeren 2004.

Jeg kan ikke se at det er grunnlag for å kritisere tingrettsdommer B for hennes behandling av saken slik den ble forelagt henne i november/desember 2003.”

Tilsynsutvalget for dommere ser slik på saken:

Tilsynsutvalget legger til grunn at saken er klar for realitetsbehandling. Slik saken er opplyst, finner utvalget det åpenbart unødvendig å høre partenes muntlige forklaringer, jf domstoloven § 238 andre ledd, andre setning. Ingen av partene har bedt om dette.

Nærværende klage springer ut av en pågående tvist mellom to foreldre om foreldreansvaret til felles barn. Dette er saker hvor de mellommenneskelige konflikter og følelser kan være sterke, og hvor for øvrig hensynet til barna tilsier at sakene skal prioriteres av rettsvesenet så langt det er mulig.

Det kan reises spørsmål om det i denne saken var tilstrekkelig gjennomtenkt å tildele en begjæring av denne art til en dommer som etter det opplyste hadde små muligheter til å behandle den, jf hennes opplysninger om at hun mottok saken på en fredag, og at hun satt i hovedforhandling de første tre dagene i den påfølgende uke. Saksøktes utreise med barna skulle skje dagen deretter. Det er også et spørsmål om ikke dommeren i denne situasjon skulle henvendt seg til sin overordnede og bedt om at saken ble omfordelt til en annen dommer.

Dommerens uformelle avgjørelse om ikke å avsi kjennelse, er en avgjørelse som ikke kan overprøves av andre. Det mest korrekte ville vært at en beslutning om å ikke ta begjæringen til følge, noe som ble realiteten i dette tilfellet, var kommet til uttrykk i en formalisert kjennelse, i stedet for en ren unnlattelse av å behandle begjæringen. Uten at det har noen avgjørende betydning for utvalgets vurdering, fremstår det også som noe uklart på hvilken måte og hvilket tidspunkt det ble gjort klart for partene at begjæringen ikke ville bli behandlet.

Tilsynsutvalget har forståelse for klagers reaksjon på at begjæringen ikke ble behandlet. Men etter en samlet vurdering kan utvalget etter omstendighetene ikke se at tingrettsdommer B har overtrådt reglene for god dommerskikk eller på annen måte overtrådt de plikter stillingen medfører, jf domstoloven § 236 første ledd, på en slik måte at det skulle være grunnlag for disiplinærreaksjon.

Tilsynsutvalget for dommere har etter dette truffet slikt enstemmig
vedtak:

Det foreligger ikke grunnlag for anvendelse av disiplinærtiltak overfor tingrettsdommer B.

* * * * *

Tilsynsutvalgets vedtak kan ikke påklages etter forvaltningslovens regler. Partene i saken kan bringe vedtaket inn for tingretten ved søksmål. Søksmålsfristen er to måneder etter at partene ble underrettet om vedtaket. Det vises nærmere til domstoloven § 239.